

16.3.2026

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta keskiviikko 18.03.2026 klo 11.00 / HE 15/2026 vp / Asiantuntijapyyntö

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi HE 15/2026 vp

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on linjattu takseja koskevasta lainsäädäntöhankkeen toteuttamisesta. Hallitusohjelmassa lainsäädäntöhankkeen tavoitteeksi on asetettu vahvistaa kuluttajien luottamusta taksiliikenteeseen, edistää taksien saatavuutta, huomioida eri asiakasryhmät koko maassa sekä tehostaa taksiliikenteen valvontaa ja kitkeä harmaata taloutta.

Esityksen keskeisimmät muutosehdotukset koskevat hyvämaineisuuden arviointia taksiliikenneluvan saannissa, taksiliikenteen yrittäjäkokeen järjestämistä ja vilppien sanktiointia, taksiliikenneluvan haltijan velvollisuutta rekisteröidä taksina käytettävä ajoneuvo yksinomaiseen hallintaan ja liittää ajoneuvo rekisterissä liikenneluvulle, taksinkuljettajan vastuuta hintatietojen ilmoittamisesta, taksamittarin velvoittavuutta, taksinkuljettajan koulutusta ja sen järjestämistä sekä erityistä rekisterikilpeä taksiliikenteessä käytettävälle ajoneuvolle.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät kannattaa hallitusohjelman ja esityksen mukaisia tavoitteita uudistukselle. Esimerkiksi taksien saatavuudessa ja julkisten henkilökuljetusten kilpailutuksissa on ollut haasteita eri puolilla maata.

Hallituksen esitys ei kaikilta osin vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin. Pidämme yhtenä keskeisenä puutteen sitä, että taksien saatavuuden edistäminen ja eri asiakasryhmien huomioiminen koko maassa on jätetty pois hallituksen esityksestä.

Näkemyksemme mukaan ehdotettavilla toimilla päinvastoin edistetään tilannetta, jossa taksien saatavuus heikkenee entisestään ja niukkuutta pyritään luoman myös sinne, jossa sitä ei nyt laajasti esiinny.

Taksiala avattiin kilpailulle vuonna 2018. Nyt esitettävillä muutoksilla ollaan monelta osin palauttamassa aiempaa sääntelyä ja kilpailutilannetta. Lisäksi sääntelyyn esitetään tuotavaksi uusia elementtejä, joilla edelleen pyritään rajoittamaan kilpailua alalla. Tavoitetta ei mainita esityksessä, vaikka vaikutusarvioissa se tulee esille selvästi. Katsommekin, että tavoite kilpailun rajoittamisesta tulisi avoimesti kertoa esityksessä.

Kiinnitämme lisäksi erityistä huomiota siihen, että esitettävien toimien vaikutusten ja esityksen ensisijaisen tavoitteen eli luottamuksen ja turvallisuuden parantamisen väliltä vaikuttaa puuttuvan samanlainen selkeä syy-yhteys, kuin esimerkiksi toimien ja niistä aiheutuvien kustannusten tai sanktioiden välillä on. Tämä herättää kysymyksen esitettävän sääntelyn oikeasuhtaisuudesta.

Suomen Yrittäjät katsoo, että voimassa oleva taksisääntely on edistänyt kilpailua, vapauttanut yritykset kehittämään ja laajentamaan liiketoimintaansa omaehtoisesti sekä erikoistumaan haluamallaan tavalla. Taksiliikenteen haasteisiin on kuitenkin hyvä hakea ratkaisuja, sillä toimiva, luotettava ja myös taloudellisesti kestävä taksipalvelu on koko yhteiskunnan etu.

Suomen Yrittäjät pitää uudistuksessa tärkeänä yrittämisen vapauden, markkinoiden reilun toimivuuden ja tarkoituksenmukaisen sääntelyn tasapainoa. Lainsäädännön tulisi mahdollistaa erilaiset liiketoimintamallit, parantaa taksipalvelujen saantia ja taksimarkkinoiden toimivuutta.

Sääntelyä ei tule kiristää markkinoiden suojaamisen vuoksi. Sääntelyn tulee olla niin oikeasuhtaista kuin mahdollista, jotta markkina voi kasvaa ja kehittyä asiakastarpeiden mukaisesti. Toimiva viranomaisvalvonta varmistaa oikeudenmukaisen markkinoiden toiminnan.

Suomen Yrittäjät pitää perustavanlaatuisena periaatteenaan kilpailtuja markkinoita ja yrittäjyyden edistämistä. Kokemuksen perusteella kilpailu toimii parhaiten aloilla, joilla alalle tulokynnys on osaamisen, pääomien ja luvanvaraisuuden näkökulmasta matala. Siksi onkin olennaista arvioida muutostokonaisuuden oikeasuhtaisuutta markkinoiden toimivuuden sekä markkinoille tulon kynnyksen näkökulmasta. Sääntelymuutosten tulee perustua vain niihin olosuhteisiin tai seikkoihin, joissa ongelmia on esiintynyt.

Suomen Yrittäjät näkee, että lainsäädännön ja sen valvonnan tulee toimia siten, ettei vilpillisen toiminnan, kuten harmaan talouden, avulla saada epäoikeudenmukaista liiketoimintahyötyä.

Näkemyksemme mukaan oikeasuhtainen sääntely keskeisten tavoitteiden saavuttamiseksi olisi koulutuksen ja hyvämaineisuuden osalta esityksen mukainen.

Taksiliikenneluvan osalta oikeasuhtaisen sääntelyn katsomme toteutuvan, kun luvanhaltija huolehtii siitä, että ajoneuvo on rekisteröity liikenneasioiden rekisteriin ja sen käyttötarkoitukseksi on ilmoitettu luvanvarainen käyttö, kuten nykyisinkin.

Mielestämme oikeasuhtaisessa sääntelyssä jokaisen taksikäytössä olevan ajoneuvon rekisteritunnus tulee yhdistää taksiliikennelupaan. Ajoneuvon ei tarvitse olla taksiluvan haltijan yksinomaisessa käytössä. Taksiliikennelupa tulee voida yhdistää useampi ajoneuvo ja yhteen ajoneuvoon useampi taksiliikennelupa. Ajoneuvossa tulee aina olla ammattivakuutukset, vaikka niillä ajettaisiin muitakin ajaja. Ajopäiväkirjalla osoitetaan tarvittaessa eri yrityksiin tai omaan käyttöön kohdistuvat ajot.

Suomen Yrittäjät katsoo, että oikeasuhtaisessa sääntelyssä taksivalaisin on riittävä asiakkaille taksin tunnistamiseen. Taksivalaisimen käyttö ilman taksiliikennelupaa tulee sanktioida. Oikeasuhtaista sääntelyä ei käsityksemme mukaan ole erillisten taksikilpien käyttöönotto, sillä se lisäisi hallinnollista taakkaa ja kustannuksia sekä yrityksissä että viranomaistoiminnassa. Poliisin on liikenteessä mahdollista valvoa konelukevan rekisteritunnusseuran avulla, että taksivalaisinta käyttävän ajoneuvon rekisteritunnus on kiinnitetty johonkin taksiliikennelupaan.

Oikeasuhtaista sääntelyä on se, että tiedot kaikista matkoista menee verottajalle joko taksamittarista tai sovelluksesta. Myös kadulta, taksitolpalta tai puhelintilauksen perusteella aloitetuista kyydeistä tulee jäädä sähköisessä muodossa oleva tieto, joka toimitetaan verottajalle. Vaihtoehtoja voivat olla matkatiedon kirjaaminen alustasovellukseen ennen matkan alkua (asiakkaan omaan alustatiliin tai kuljettajan erilliseen, yksittäisasiakasta varten olevaan asiakastiliin, jossa asiakas vahvistaa tilauksen) tai taksamittarin käyttö. Havaituista puutteista tulee sanktioida. Harmaan talouden tai muiden väärinkäytösten ehkäisemiseksi Verohallinnon valvonta- ja tarkastustoiminnan tulee olla aktiivista.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
Johtava ekonomisti